

Київський університет імені Бориса Грінченка  
 Кафедра германської філології

**ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ**  
з дисципліни  
**"Науковий семінар"**

Курс 3

Спеціальності: 035 Філологія, спеціалізації "Загальне мовознавство"

Форма проведення:  
**усно**

Максимальна кількість балів:  
**40 балів**

## **КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ**

До екзаменаційного білету комплексного іспиту входить три питання, орієнтованих на перевірку знань аспірантом матеріалу базових розділів навчальної дисципліни «Науковий семінар» (модулі: «Науковий спецкурс (Концептологія)», «Науковий спецкурс (Семантика)», «Науковий спецсемінар (Контрастивна лінгвістика)», «Науковий спецсемінар (Корпусна лінгвістика)»)..

<b>Критерій</b>	<b>Бали</b>
Повнота викладу основних положень і концепцій, коректне використання сучасної наукової термінології	10
Знання наукових джерел з проблеми	10
Аргументація та ілюстрування теоретичних міркування прикладами з різних мов	10
Логіка і грамотність викладу	10
<b>Всього</b>	<b>40</b>

## **ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ**

1. Теорія когнітивної метафори
2. Широкий підхід до виділення універсалій у мові, мовленні, "лінгвокультурі"
3. Кvantитативний вимір контрастивних студій.
4. Концептуальний аналіз: основні підходи і напрямки
5. Визначення tertium comparationis у зіставних дослідженнях.
6. Основні відомості про сучасні корпуси
7. Метод фреймового моделювання
8. Типи міжмовних лексико-семантических відношень: еквівалентність, відношення включення, відношення перетину, безеквівалентність.
9. "Фільтри" у налаштуваннях корпусу
10. Типи схем / схемат
11. Граматичні, стилістичні та конотативні компоненти (роздіжності) лексичного значення слова.
12. Що таке корпус? Структура, вимоги до елементів.
13. Теорія прототипів (Е.Рош); котегоризація в мові
14. Метод моделювання у зіставних дослідженнях.
15. Процедура створення корпусу.
16. Фреймова семантика (Ч. Філмор)
17. Критерій контрастивного дослідження явищ мови та мовлення.
18. Конкорданс та відповідне програмне забезпечення
19. Концептуальна інтеграція (Ж. Фоконьє)
20. Релятивізм у породженні та реконструкції смислів

- 21.Багатомовне зіставлення на рівні лексико-семантичних груп.
- 22.Когнітивна граматика (Р.Ленекер)
- 23.Компенсаторні та регулятивні механізми у функціонуванні мовних систем.
- 24.Особливості пошуку у корпусі.
- 25.Типи значення.
- 26.Лінгвістичні аналогії у функціонуванні систем різної природи
- 27.Статистичні показники у дослідженнях з використанням корпусів
- 28.Структурні характеристики внутрішньої форми слова (концепція В.Н. Нікітіна).
- 29.Мова та мислення. Типи свідомості і способи категоризації світу.
- 30.Зіставлення номінативних структур фразового рівня (типи словосполучень у мовах світу).
- 31.Типи семантичних трансформацій
- 32.Базові концепції порівняльно-типологічних студій
- 33.Біологічні (фізіологічні) основи здатності людини до використання мови: основні дискусійні питання
- 34.Типологія концептів
- 35.Сучасні визначення "картини світу".
- 36.Нейрофізіологічні основи інтерпретативної діяльності
- 37.Спірні питання онтології "концептів"
- 38.Універсальні контури та етнонаціональна специфіка мовних картин світу
- 39.Ноосфера, семіосфера та "простори" лінгвокультур.
- 40.Що таке "універсалія". Традиційні підходи до виділення мовних універсалій
- 41.Мовна система як засіб моделювання альтернативного світу / національної ідентичності.
- 42.Типології мов світу
- 43.Поняття ізоморфізму і аломорфізму в мові.
- 44.Дискусійні питання лінгвоконцептології. Універсальні та етноспецифічні концепти.
- 45.Комп'ютерна, квантитативна і корпусна лінгвістика: точки перетину і базові відмінності

Екзаменатор

проф. Колесник О.С.

Завідувач кафедри

проф. Буніятова І.Р.

## Форма опису програми екзамену

Поля форми	Опис поля форми
Київський університет імені Бориса Грінченка	
Кафедра	Кафедра германської філології
<b>ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ</b> з дисциплін	«Науковий семінар»
Курс	3
Спеціальності	035 Філологія
Форма проведення: <b>письмова / усна / комбінована</b>	усна
Тривалість проведення:	
Максимальна кількість балів:	40
Критерії оцінювання:	<p>1. Повнота викладу основних положень і концепцій, коректне використання сучасної наукової термінології</p> <p>2. Знання наукових джерел з проблеми</p> <p>3. Аргументація та ілюстрування теоретичних міркування прикладами з різних мов</p> <p>4. Логіка і грамотність викладу</p>
Перелік допоміжних матеріалів:	<i>За наявності</i>
Орієнтовний перелік питань:	<p>1. Теорія когнітивної метафори</p> <p>2. Широкий підхід до виділення універсалій у мові, мовленні, "лінгвокультурі"</p> <p>3. Квантитативний вимір контрастивних студій.</p> <p>4. Концептуальний аналіз: основні підходи і напрямки</p> <p>5. Визначення <i>tertium comparationis</i> у зіставних дослідженнях.</p> <p>6. Основні відомості про сучасні корпуси</p> <p>7. Метод фреймового моделювання</p> <p>8. Типи міжмовних лексико-семантичних відношень: еквівалентність, відношення включення, відношення перетину, безеквівалентність.</p> <p>9. "Фільтри" у налаштуваннях корпусу</p> <p>10. Типи схем / схемат</p> <p>11. Граматичні, стилістичні та конотативні компоненти (роздіжності) лексичного значення слова.</p> <p>12. Що таке корпус? Структура, вимоги до елементів.</p> <p>13. Теорія прототипів (Е.Ропп); котегоризація в мові</p> <p>14. Метод моделювання у зіставних дослідженнях.</p> <p>15. Процедура створення корпусу.</p> <p>16. Фреймова семантика (Ч. Філмор)</p> <p>17. Критерії контрастивного дослідження явищ мови та мовлення.</p>

	<p>18. Конкорданс та відповідне програмне забезпечення</p> <p>19. Концептуальна інтеграція (Ж. Фоконьє)</p> <p>20. Релятивізм у породженні та реконструкції смыслів</p> <p>21. Багатомовне зіставлення на рівні лексико-семантичних груп.</p> <p>22. Когнітивна граматика (Р.Ленекер)</p> <p>23. Компенсаторні та регулятивні механізми у функціонуванні мовних систем.</p> <p>24. Особливості пошуку у корпусі.</p> <p>25. Типи значення.</p> <p>26. Лінгвістичні аналогії у функціонуванні систем різної природи</p> <p>27. Статистичні показники у дослідженнях з використанням корпусів</p> <p>28. Структурні характеристики внутрішньої форми слова (концепція В.Н. Нікітіна).</p> <p>29. Мова та мислення. Типи свідомості і способи категоризації світу.</p> <p>30. Зіставлення номінативних структур фразового рівня (типи словосполучень у мовах світу).</p> <p>31. Типи семантических трансформацій</p> <p>32. Базові концепції порівняльно-типологічних студій</p> <p>33. Біологічні (фізіологічні) основи здатності людини до використання мови: основні дискусійні питання</p> <p>34. Типологія концептів</p> <p>35. Сучасні визначення "картини світу".</p> <p>36. Нейрофізіологічні основи інтерпретативної діяльності</p> <p>37. Спірні питання онтології "концептів"</p> <p>38. Універсальні контури та етнонаціональна специфіка мовних картин світу</p> <p>39. Ноосфера, семіосфера та "простори" лінгвокультур.</p> <p>40. Що таке "універсалія". Традиційні підходи до виділення мовних універсалій</p> <p>41. Мовна система як засіб моделювання альтернативного світу / національної ідентичності.</p> <p>42. Типології мов світу</p> <p>43. Поняття ізоморфізму і алломорфізму в мові.</p> <p>44. Дискусійні питання лінгвоконцептології. Універсальні та етноспецифічні концепти.</p> <p>45. Комп'ютерна, квантитативна і корпусна лінгвістика: точки перетину і базові відмінності</p>
Екзаменатор	д.філол.н., проф. Колесник О.С.
Завідувач кафедри	д.філол.н., проф. Буніятова І. Р.